

УТВЪРДИЛ:  
ДИРЕКТС



**КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА И УМЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ПО  
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – ЗАДЪЛЖИТЕЛНА И  
ЗАДЪЛЖИТЕЛНОИЗБИРАЕМА ПОДГОТОВКА**

Оценяването на учениците в клас се извършва с текущи изпитвания, които могат да бъдат устни и писмени.

**ОЦЕНЯВАНЕ ПРИ УСТНО ИЗПИТВАНЕ**

**ОТЛИЧЕН (6)**

Познава в детайли изучавания материал и осъзнава условния характер на художествената творба. Умее да го осмисля задълбочено и да го интерпретира вярно – познава поетиката на творбата. Проявява способност да достига до самостоятелни изводи и обобщения. Умее да структурира устното изказване с отчетливо изразени въведение, формулирана теза, аргументирано изложение и обобщение. Използва свободно литературната терминология. Притежава висока езикова култура, ясен и точен изказ. Умее да изразява и защитава лична позиция.

**МНОГО ДОБЪР (5)**

Познава в детайли изучавания материал и осъзнава условния характер на художествената творба. Умее да осмисля художествения текст, но разсъжденията не са достатъчно целенасочени, задълбочени, пълни и стойностни. Разбира и тълкува особеностите на художествения текст, но не изразява собствена позиция. Използва основни литературни понятия. Изразява се ясно и притежава добра езикова култура.

**ДОБЪР (4)**

Познава основните аспекти на изучавания материал, не допуска фактически грешки, но не умее да го осмисля пълноценно и самостоятелно. Разсъжденията са верни, но не винаги са целенасочени, задълбочени и пълни – допуска неточности при определяне на основните художествени конфликти и на композиционните елементи. Неточно използва езиковите и литературно-теоретични понятия и категории. Не изразява лична позиция при коментара на литературен текст.

**СРЕДЕН (3)**

Познава в общ план основните аспекти на изучавания материал и допуска фактически грешки. Интерпретира повърхностно и непоследователно художествения текст. Има съществени празноти в знанията за език, литературно-теоретични понятия и категории. Проявява неумение да изгражда цялостен, логически свързан текст. Използва неподходящи и стилово неуместни езикови средства.

## **СЛАБ (2)**

Не покрива необходимия минимум от знания върху изучавания материал и допуска груби фактически грешки. Не умее да структурира устно изказване. Не познава основни литературни категории и понятия. Не владее нормите на книжовния език.

Слаба оценка се поставя и когато ученикът отказва да отговаря на въпроси на учителя.

## **ОЦЕНЯВАНЕ НА ТЕСТ**

Тестът съдържа задачи със структуриран отговор и задачи със свободен отговор. За грешен отговор, за посочване на повече от един отговор на една задача или за непосочване на отговор точки не се присъждат и не се отнемат.

Оценяването на тестове се извършва по предварително заявен брой точки за всеки въпрос и скала, приравняваща броя точки към определена цифрова оценка.

## **ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕН ОТГОВОР**

### **ОТЛИЧЕН (6)**

Изгражда цялостен, смислен, завършен и логически последователен текст; ясно формулира теза, адекватна на поставения проблем; разбира условия характер на художествената литература; разсъжденията са целенасочени, пълни, задълбочени и стойностни, подкрепени с цитати; познава основни литературни категории и понятия; използва свободно разнообразни стилови средства, характерни за жанра на създавания текст; умеи да прави съпоставка с други текстове, владее отлично правописна, пунктуационна, граматична и лексикална норми.

### **МНОГО ДОБЪР (5)**

Изгражда цялостен, смислен, но недостатъчно завършен и логически последователен текст; умеи да формулира теза, адекватна на поставения проблем, но тя е непълна; разсъжденията са целенасочени, но недостатъчно задълбочени, пълни и стойностни; познава условия характер на художествената литература; прави опити за съпоставка с други автори и текстове; познава основните литературни категории и понятия, но не ги прилага в достатъчна степен; използва контекстови синоними; владее правописна, граматична, пунктуационна и лексикална норми, но допусна единични грешки.

### **ДОБЪР (4)**

Изгражда текст, но той не е цялостен и завършен; не умеи да формулира ясна теза и подтези и не ги обвързва логически; разсъжденията са целенасочени, но непълни и недостатъчно задълбочени; допуска на места противоречиви аргументи; разбира условия характер на художествената литература, но допуска несъществени грешки от фактологичен характер; познава и прилага само основни литературни категории и понятия; има познания върху тропите и фигурите на езика; неточно изяснява литературни факти и явления; допуска правописни, пунктуационни, граматични и стилистични грешки.

### **СРЕДЕН (3)**

Създаденият текст не е цялостен, завършен и логически последователен; тезата е несно заявена и недостатъчно адекватна на поставения проблем; аргументацията е нецеленасочена, противоречива, непълна; допуска фактологически грешки; разсъжденията са повърхностни; не познава литературните понятия и категории; има сериозни слабости в стилово и езиково отношение; допуска чести и различни по характер езикови грешки.

## **СЛАБ (2)**

Не създава свързан текст, адекватен на поставения проблем (или изобщо липсва текст); липсва теза; не умее да анализира, тълкува и интерпретира, поставения в темата проблем; не разбира условния характер на художествената литература; допуска фактологически грешки; не владее езиковите норми (явна езикова некомпетентност).

Слаба оценка се поставя и в случаите когато:

- ученикът е предал празен лист;
- написал е текст, който няма пряко отношение към поставената задача;
- писал е нечетливо до степен на неразбираемост.

## **ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ\***

### **1. Самостоятелна работа на ученика с предварително зададени параметри и срок за подготовка:**

- за презентиране на автор, художествен текст, научна статия, теория или практически модел
- за публично изказване
- за изготвяне на план, съчинение, есе, таблица, схема или друг писмен вид

### **2. Самостоятелна работа на ученика с художествения текст:**

- предварителен прочит на текста
- въпроси и задачи по текста.

*\* Оценяването става по критериите за писмено или устно оценяване с оглед на спецификата на заданията.*